

Aan
De minister van Financiën van Sint Maarten

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

Contactpersoon
Koen Willems
Datum
9 augustus 2017
Ons kenmerk
Cft 201700162
Pagina
1/5

Telefoonnummer
+5999 4619081
E-mail
info@cft.cw
Uw kenmerk

Bijlagen

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800
Telefax (+297) 5822224

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp
Advies op basis van artikel 11 bij de ontwerpbegroting 2018 Sint Maarten

Geachte heer Gibson,

Op 26 juli heeft het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) de ontwerpbegroting 2018 van Sint Maarten ontvangen. Op basis van art. 11 Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft) verzoekt u het Cft om te adviseren op deze ontwerpbegroting. Conform de Rft dient u het ontwerp dat op een later moment aan de Staten wordt aangeboden vergezeld laten gaan van onderhavig advies en aan te geven in hoeverre en op welke wijze rekening is gehouden met het advies.

Oordeel

Het Cft is van mening dat de ontwerpbegroting grotendeels voldoet aan de normen uit de Rft, maar adviseert deze in een aantal gevallen nader aan te vullen en te onderbouwen. Bij het opstellen van de begroting is een realistisch uitgangspunt genomen voor de structurele inkomsten. Daarnaast worden als gevolg van nieuwe beleidsinitiatieven de begrote inkomsten vanaf 2018 met ANG 37,7 miljoen structureel verhoogd. Deze additionele inkomsten zijn echter niet in alle gevallen voldoende onderbouwd en toegelicht. Het Cft acht het positief dat de incidentele inkomsten voor 2018 slechts ANG 8,8 miljoen bedragen, waardoor de begroting nog maar in beperkte mate afhankelijk is van dergelijke inkomsten. De kapitaaldienst is conform advies van het Cft verder gereduceerd qua omvang, echter worden de voorgenomen investeringen niet toegelicht. Het voorbehoud op de kapitaaldienst blijft om die reden gehandhaafd. Met de ontwerpbegroting wordt voorlopig voldoende invulling gegeven aan de eerste drie punten van de aanwijzing. Eind 2017 zal echter nog niet aan het vierde punt voldaan zijn.

Toelichting

Gewone dienst

Het begrotingstotaal voor de gewone dienst bedraagt voor 2018 ANG 484,5 miljoen. Aan de inkomstzijde is ANG 434,2 miljoen als uitgangspunt voor de structurele inkomsten genomen, mede op basis van de realisaties in voorgaande jaren. Vervolgens wordt uitgegaan van 1% economische groei waardoor de structurele inkomsten ANG 438,5 miljoen bedragen in 2018. Gelet op de (voorlopige) realisaties in voorgaande jaren acht het Cft het uitgangspunt voor de geraamde structurele inkomsten realistisch. Ook de door Sint Maarten gehanteerde economische groei van 1% is volgens het Cft realistisch, mede gelet op de laatste groeiramingen van de Centrale Bank voor Curaçao en Sint Maarten (CBCS).

Naast de bestaande structurele inkomsten zijn in de ontwerpbegroting additionele structurele inkomsten opgenomen die het gevolg zullen zijn van nieuwe beleidsinitiatieven. In totaal worden de begrote structurele inkomsten met ANG 37,2 miljoen verhoogd. Dit komt overeen met een groei van de structurele inkomsten met ruim 8% en daarmee een ambitieuze doelstelling. Het Cft zal bij de begrotingsuitvoering strikt monitoren op het realiseren van deze additionele inkomsten.

Om de additionele structurele inkomsten te realiseren wordt onder andere in 2018 uitgegaan van ANG 5,0 miljoen extra inkomsten als gevolg van verhoogde tax-compliance als resultaat van investeringen in de Belastingdienst. Het Cft heeft op 4 mei 2017 positief geadviseerd op de meest recente leenaanvraag van Sint Maarten, waarin ANG 6,0 miljoen werd aangevraagd voor investeringen in de Belastingdienst. Het is aannemelijk dat deze investeringen op enig moment tot verhoogde compliance zullen leiden, echter zijn het verwachte moment van realisatie en het financiële effect nog onvoldoende toegelicht. Het Cft adviseert deze toelichting alsnog in de begroting op te nemen.

Als gevolg van het indexeren van de vestigings- en vervoersvergunningen wordt ANG 8,7 miljoen structureel als inkomsten opgenomen in de begroting. Hiervoor dient een wetwijziging doorgevoerd te worden. De casino fees worden ook geïndexeerd, wat structureel tot ANG 6,0 miljoen aan additionele inkomsten moet leiden. In de ontwerpbegroting wordt niet toegelicht wat de grondslag voor deze bedragen is. Het Cft adviseert dit alsnog in de toelichting op te nemen, evenals in welke fase het wetgevingsproces zich bevindt.

Verder is vanaf 2018 ANG 6,0 miljoen aan extra dividend opgenomen, waarmee het totaal aan dividend uit overheidsbedrijven en deelnemingen stijgt naar ANG 9,0 miljoen. Het Cft adviseert een nadere specificatie van het bedrag in de toelichting op te nemen. Daarnaast benadrukt het Cft nogmaals het belang van het opstellen van een dividendbeleid.

Als gevolg van een heffing voor vertrekkende passagiers verwacht u dat de inkomsten structureel zullen toenemen met potentieel ANG 36,0 miljoen, waarvan ANG 6,0 miljoen wordt opgenomen. Dit komt neer op een heffing van gemiddeld ten minste twee gulden per passagier. Verder is het voornemen om de logeergastenbelasting en time-sharebelasting te verdubbelen, wat gelet op de verwachte realisaties tot ruim ANG 14,0 miljoen aan structurele inkomsten kan leiden. Hiervan is ANG 5,5 miljoen opgenomen in de ontwerpbegroting. Het Cft adviseert u de benodigde wetgevingstrajecten voor aanvang van het nieuwe begrotingsjaar af te ronden zodat de begrote inkomsten gerealiseerd kunnen worden. De structurele en incidentele inkomsten worden in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 1 Structurele en incidentele inkomsten 2018

Verhoging tax-compliance	ANG 5,0
Vestigings- en vervoersvergunningen	ANG 8,7
Dividend overheidsbedrijven	ANG 6,0
Indexeren casino fees	ANG 6,0
Invoering vertrek fee	ANG 6,0
Logeergastenbelasting en time-sharebelasting	ANG 5,5
Totaal structureel vanaf 2018	ANG 37,2
Vrijval verlaging fondsreserves	ANG 8,8
Totaal incidenteel in 2018	ANG 8,8

De afhankelijkheid van incidentele inkomsten is aanzienlijk afgenomen, waarmee tevens opvolging wordt gegeven aan het advies van het Cft bij de vastgestelde begroting 2017. In de vastgestelde begroting 2017 is ANG 47,7 miljoen aan incidentele inkomsten opgenomen, in 2018 is dit gedaald tot ANG 8,8 miljoen. Het betreft net als in 2017 een vrijval door verlaging van de fondsreserves. Aangezien de maatregelen die in de begroting zijn opgenomen de inkomsten structureel zullen verhogen met tenminste ANG 37,2 miljoen zijn in de meerjarenraming geen additionele inkomsten opgenomen voor 2019, 2020 en 2021.

Het begrote saldo op de gewone dienst bedraagt ANG 24,0 miljoen, wat overeenkomt met de benodigde compensatie van tekorten uit de periode 2010-2014. Naar verwachting is Sint Maarten erin geslaagd om in 2016, en op basis van de prognose ook in 2017, ten minste aan de begrote tekortcompensatie te voldoen. Hierdoor wordt met de begrote ANG 24,0 miljoen in 2018 volledig aan het eerste punt van de aanwijzing, zoals gegeven door de Rijksministerraad op 8 september 2015, voldaan.

In de brief d.d. 13 april 2017 in het kader van de begrotingsvoorbereiding heeft het Cft aangegeven dat de begroting volledig, controleerbaar, ordelijk en volledig toegelicht dient te zijn. Hoewel de structurele inkomsten in sommige gevallen nog nadere onderbouwing behoeven constateert het Cft wel dat de kwaliteit van de begroting is verbeterd.

De beleidsprioriteiten en beleidsacties worden per ministerie in toenemende mate geconcretiseerd. Het Cft complimenteert u met de stappen die hier zijn gezet. Ook worden per ministerie de risico's binnen de beleidsuitvoering benoemd, met uitzondering van het ministerie van Justitie. Het Cft moet echter ook constateren dat de ontwerpbegroting niet volledig is. In het getallenboek zijn de verwachte realisaties over 2016 niet opgenomen. Hiermee wordt niet voldaan aan artikel 15 van de Comptabiliteitslandsverordening van Sint Maarten.

Aanbevelingen Gewone Dienst

Concreet doet het Cft de volgende aanbevelingen met betrekking tot de gewone dienst:

- Het verstrekken van nadere onderbouwing aangaande de structurele inkomsten die vanaf 2018 in de begroting worden opgenomen;
- Het tijdig doorvoeren van de benodigde wetwijzigingen zodat de geraamde extra inkomsten kunnen worden gerealiseerd;
- Het toevoegen van de verwachte realisaties 2016 aan het getallenboek.
- Het specificeren van de geraamde dividendontvangsten.

Kapitaaldienst

De kapitaaldienst is begroot op ANG 37,2 miljoen aan voorgenomen investeringen. Hiermee is de kapitaaldienst verder gereduceerd naar een realistisch niveau en wordt ook op dit punt opvolging gegeven aan eerdere adviezen van het Cft. De begrote inkomsten op de kapitaaldienst bestaan volgens het getallenboek uit leningen (ANG 21,2 miljoen), vrijgekomen middelen uit afschrijvingen (ANG 14,1 miljoen) en diverse overige ontvangsten (ANG 1,9 miljoen). De afschrijvingen zijn ten opzichte van 2017 verhoogd met circa ANG 3,7 miljoen, vooruitlopend op afronding van een nieuwe inventarisatie van de materiële vaste activa. De voorgenomen investeringen op de kapitaaldienst worden niet toegelicht. Het toetsen van deze investeringen aan de SNA-criteria is dan ook niet mogelijk waardoor het voorbehoud op de kapitaaldienst gehandhaafd blijft. Het Cft adviseert een nadere toelichting bij de voorgenomen investeringen op te nemen in de begroting zodat het voorbehoud op de kapitaaldienst op termijn kan worden opgeheven.

Aanwijzing

Sinds 8 september 2015 is een aanwijzing van kracht waarin onder andere is bepaald dat ultimo 2018 gecompenseerd dient te zijn voor de tekorten uit de periode 2010-2014 en dat de betalingsachterstanden opgelost dienen te worden. Indien de verwachte overschotten in 2016 en 2017 daadwerkelijk zijn en worden gerealiseerd, wordt met het begrote overschot in 2018 volledig aan de tekortcompensatie voldaan. Ook met het oplossen van de betalingsachterstanden is in 2016 en 2017 een aanzienlijke stap gezet. Om meer inzicht in het oplossen van de betalingsachterstanden te krijgen adviseert het Cft een overzicht in de begroting op te nemen waaruit blijkt op welke manier Sint Maarten in 2018 verwacht de betalingsachterstanden verder op te lossen.

Het laatste punt van de aanwijzing ziet op het nemen van maatregelen om het zorgstelsel en de oudedagsvoorzieningen structureel betaalbaar te houden.

Kenmerk
Cft 201700162
Blad
5/5

Naar verwachting worden maatregelen t.a.v. de oudedagsvoorzieningen van kracht per 1 januari 2018. Om die reden is in de begroting rekening gehouden met een lagere pensioenpremie van 19,3% in plaats van de nu begrote 25%. De maatregelen m.b.t. het zorgstelsel kennen een langere doorlooptijd en zullen naar verwachting pas met ingang van 2019 of 2020 in werking treden.

Tot slot

Het Cft constateert dat zichtbaar inspanning is geleverd om de kwaliteit van de begroting verder te verbeteren. Op een aantal punten behoeft de begroting echter nog nadere toelichting en aanvulling. Het Cft heeft u in dit advies een aantal aanbevelingen gedaan welke, indien hieraan gevolg wordt gegeven, zorgen voor een toename van de informatiewaarde en de begroting in toenemende mate aan de relevante wet- en regelgeving laat voldoen.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

Prof.dr. R.H.J.M. Gradus

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:

De minister-president van Sint Maarten

De (wnd) secretaris-generaal van het ministerie van Financiën van Sint Maarten